

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe 1 lună 2

Nr. 1 de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garantat: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicare.

Atât abonamentul, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat: 502.

Scrisori nefrancați nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

APPONYI LA SERBAREA KOSSUTHISTĂ.

Va să zică este lucru hotărât: contele Apponyi, președintele Dietei ungurești, va lua parte în chip oficial la punerea petrii fundamentale a Mausoleului ce se ridică în cimitirul din Budapesta lui Kossuth Lajos, în ziua de 19 Septembrie, când se serbează și împlinirea centenarului dela nașterea lui Kossuth. Și o face aceasta, după cum o spune „Budapesti Hirlap” dela 21 August și după cum era de presupus, în deplină înțelegere cu Széll, înfruntat sfetnic al Coroanei.

Și earăși este de presupus că guvernul s'a învoit la aceasta după ce a primit asigurări că la loc prea înalt nu se vor ridica obiecțiuni.

Lucrurile apar ca și când Coroana ar fi aprobând glorificarea lui Kossuth. Fapt e, că după cum la 1894 vice-președintele Dietei (președintele Bánffy Dezsó își făcuse de lucru prin Cluj) participase la înmormântarea lui Kossuth, în fruntea unei delegațiuni a Dietei, așa și acum, președintele va conduce delegația aceleiași Diete, luând astfel parte la o serbare căreia kossuthiștii vor să-i dea de altfel un caracter nu de partid, ci regnicolar.

Ș'atunci guvernul Wekerle nu numai a cedat sentimentului obșteșc pornit în capitală de a se da cele mai mari dimensiuni glorificării lui Kossuth, dar cumpăraseră dela Kossuth Ferencz și Tivadar cu bani mulți și hârtiile ce li-au mai rămas ca moștenire. În scurtă vreme însă Wekerle a părăsit guvernul, disgrățiat, după cum se știe, așa că a dispărut de pe terenul politic, infundat fiind unde de regulă găsesse adăpost... pensionarii politici, ear la guvern venise Bánffy, cel care nu participase la înmormântarea lui Kossuth și care în urmă a și decimat reu partidul kossuthist.

Sub alegeriile făcute de Széll kossuthiștii s'au întărit earăși, așa că mai zilele trecute amenințau cu *obstrucționism* în Dietă, de cumva guvernul pune pedeci și nu va da tot respectul memoriei lui Kossuth. „Pester Lloyd” se grăbi a-i asigura că și guvernamentalii vor serbători, Apponyi veni în capitală să confereze cu Toth János, vicepreședintele serbarii kossuthiste, și invita apoi pe deputații la serbare dela 19 Septembrie.

Și se va petrece astfel serbarea fără ca kossuthiștii să se fi încăierat cu guvernamentalii, ci toată suflarea ungurească va prăznuși la fel. În caz contrar: dacă Dieta nu ar lua adică parte în chip oficial la serbare ci guvernul ar pune pedeci, ce s'ar fi întâmplat? Kossuthiștii înverșunați s'ar fi răsunat, luptând și contra lui Széll cu armele cari au determinat retragerea dela putere a baronului Bánffy.

Chiar la toamnă încep însă discuțiunile asupra proiectului pactului ce trebuie încheiat cu Austria. Cine nu înțelege însă, că și fără de o ceartă asupra lui Kossuth, opoziția va fi îndestul de pornită în contra guvernului și acesta, în interesul superior de a pute să-și treacă proiectul de transacție cu Austria, se ferește de ori-ce iritare a spiritelor și trebuie să se acomodeze împregiurarilor. Coroana are ace-

lași interes înalt de a nu lăsa să se provoace o criză de cabinet.

Asta-i situația, asta-i împregiurarea care face ca guvernul să nici nu se poată gândi a face kossuthiștilor greutate în ceea ce privește dimensiunea ce vor să dea glorificării lui Kossuth.

În loc de „Gotterhalte” — imnul maghiar. Ziarele maghiare vestesc cu mare bucurie, că la Vêrșeș în ziua de 18 August s'a cântat imnul maghiar în locul obicinuitului „Gotterhalte”. Autoritățile au dispus aceasta în urma intervenției tinerimei universitare.

Comitat nepatriotic! Da, există și de acesta, ș'anume Tolna, unde cu majoritate de voturi congregația a decis să nu serbeze ziua de 19 Septembrie. Se înțelege că presa kossuthistă îi dăscălește reu pe cei din Tolna, numindu-i nepatrioți și svartz-gelbiști.

Wien ear nu Bécs. Consiliul municipal al Budapestei a decis ca actele oficiale ce are de trimis capitalei imperiului să nu le mai adreseze la Bécs, ci pe adresă să scrie Wien. Aceasta în urma reclamei ce a făcut consiliul orașenesc al capitalei imperiului, căci — zice primăria din Viena — oraș cu numele Bécs în Austria nu-se cunoaște.

Pretenie româno-rusească. Sub acest titlu ziarul maghiar aduc știrca că flota română se va duce în curând la Sevastopol, pentru a întoarce aceleiași vizita dela Constanța. În portul rusesc se fac mari pregătiri pentru primirea flotei române.

Demascarea șarlatanilor.

Mai zilele trecute „Hazánk” și alte ziare au publicat amănunte revoltătoare despre ticăloșia administrativă din Maramureș, unde domni din fruntea comitatului în unire și înțelegere cu cămătarul ovrei, duc la sapă de lemn întreaga populație, din întâmplare română și rusească.

Imediat după ce au spărut în „Hazánk” dovezile zdrobitoare, citirăm apoi — desvinovățiri. Nu se desmințea însă nimic, ci se afirma în desvinovățiri, că acușările sunt lansate de liga daco-română, care, eată, uneltește și prin Maramureș, vrând să discrediteze pe harnicii apărători ai „ideii de stat”, adică pe „bravii slujbași” cari despozie poporul.

Am zis atunci că toată povestea cu liga daco-română este o — șarlatanie! Domni din fruntea comitatului vor să producă *diversiune*. Intod'ăuna așa se face: când se dă de gol ticăloșia usurărilor ovrei ori a administrației, se invoacă *primejdia daco-română!*

Zice însă un proverb român că poți cel mult prânzi cu minciuna, până în seară, la cină, adevărul iese la iveală.

Astfel, acum chiar maghiari, în presa maghiară, dau de gol șarlatania.

„Magyarország” dela 20 c. sub titlul „Afaceri din Maramureș” publică răspunsul unui Ungur la șarlataniile spăruite în „Máramarosi Ujság”, ziar al fișpanului.

Zice:

„Nu-i adevărată afirmarea că aici în Maramureș ar exista așa zisa ligă daco-română; afirmarea aceasta n'are nici o basă. Valahit d'aici, începând cu preoțimea și sfârșind la cel din urmă crăzatic, mic și mare, fiecare este fiu brav și credincios al patriei maghiare. Ne am revoltat deci grozav, când am citit în organul comitatens „Máramarosi Ujság” afirmarea că aici, la noi, ar exista o clică daco-română și că voevod al ei ar fi Petru Mihályi, deputat dietal; într'adevăr, e ceva ne mai auzit, ca un ziar din comitat să afirme așa ceva și existența unei ligi daco-române să o aducă în legătură cu familia Mihályi.”

După ce arată apoi cât de mult familia Mihályi e legată cu Ungurii și cum, chiar la 1848, tatăl actualilor Mihályi, Gabriel Mihályi, a fost omul lui Kossuth și se dusesse să pacifice pe Români din Năsăud, urmează:

„Dar știe și numitul ziar, ca ori și cine în comitat, cine a stricat moralicește și materialicește comitatul nostru; știe și aceea, că cine a provocat falimentul bancii din Sighet și astfel a împins la cea mai mare mizerie comitatul; cu toate acestea, ea să provoace *diversiune* și atenția obștească s-o abată în alta parte, afirmă că în Maramureș există ligă daco-română, numai ca astfel atenția cercurilor înalte s-o abată și să nu vadă mizeria din comitat.”

Dăd astfel de gol șarlatania, autorul confirmă veracitatea desvelurilor din „Hazánk” și scrie:

„Nu e decît de mirat, dacă bietul Valah, amarit, esclamă: „mai bun au fost domni de nemți, că aceia n'au tras atăta”. Ce urmează din asta? Urmează că țeranul pe fiecare nădrăgar îl consideră dușman. Martor e și economul valah Gorjuc din Iod, care deși este tare bogat, umblă însă în haine mai rele decât ale unui cerșitor și când prietenii îl înfruntă de ce umblă în așa zărențe, răspunde: „Mă tem de domni!”...

Că ce sunt în stare să facă acești domni, adică slujbașii înțeleși cu Ovrei, o spune în următoarele:

„În anul 1880—81 se plănuișe la Borsă înființarea unei reuniuni de consum. A fost adică atunci acolo un notar de treabă, cu durere pentru soarta poporului. Acesta a vîzut mizeria ce cade asupra poporului din cauza greutăților ce întâmpină întru a-și procura cele mai necesare articole de hrană, ca de pildă porumbul, pe care poporul sêrac numai dela usurarii ovrei îl puteau cumpăra; aceștia, dând pe așteptare, făceau prețul cum voiau. Ca să scape poporul din ghiarele usurărilor, notarul s'a apucat să înființeze o reuniune de consum deocamdată numai pentru procurarea porumbului. Usurarii au strigat atunci speriați și puțin după această faptă bună a sa, bietul notar așa zicând ziua n'ameaza mare a fost omorît în stradă. Dintre ucigași doi au fugit, așa că nici până acum nu li-se știe de veste, ear unul a

fost prins și a fost osândit la 12 ani temniță, pe cari i-a și împlinit; până a stat în temniță, familia lui a fost susținută de uzurarii din sat.

Tot în comuna aceasta a fost un anume Neuländer Wolf, uzurar bogat, care îndrăznește să spună în gură mare că-i are pe toți domni în buzunar și era vestit că păcălește nu numai pe țeranii valahi, dar și pe tovarășii sei uzurari ovrei ear cu aceasta se mândrea. Odată s'a pus licitație pe averi valahe; când a ajuns însă executorul la fața locului, s'a dovedit că asupra averii, ce era să se liciteze, Neuländer avea drept pe proprietate; coreligionarii sei și erau supărați reu pe el; și cu el s'a întâmpnat spot că ziua în ameaza mare a fost omorît, în mijlocul satului.”

Creдем că ori ce comentariu e de prisos.

Afacerea Măneguțiu.

Afacerea protopresbiterului N. Măneguțiu a devenit obiect de discuție și în presa maghiară, care numește dispozițiunea statarială sentința consistorului arhiepiscopescan, prin care a fost condamnat.

În adevăr, dacă sentința reproduce de părintele N. Măneguțiu în „Tribuna Poporului” dela 4/17 Iulie a. c. sună astfel: „N. Măneguțiu este destituit pentru totdeauna din postul de paroh și protopresbiter, de caracterul preoțesc, lipsit de dreptul de pensiuine, lipsit pentru totdeauna de dreptul de a mai purta officiu bisericesc sau școlar și lipsit pentru totdeauna de toate drepturile unui membru al bisericii”, — această sentință este nu numai statarială, este o monstruositate, este o crimă abominabilă, pentru care toți membrii consistorului, cari au contribuit cu votul lor la aducerea ei, trebuie dați în judecată. Pentru-că sentința s'a dat contra tuturor principiilor de drept și dreptate, contra tuturor legilor omenești și dumnezeiești, aplicând *deodată* cele mai grave patru pedepse disciplinare asupra inculpatului precum: a) destituirea pentru totdeauna din postul de paroh și protopresbiter, sau lipsirea pentru totdeauna de caracterul oficial și de pensiuine; b) lipsirea pentru totdeauna de dreptul de a mai purta officiu bisericesc sau școlar; c) lipsirea pentru totdeauna de caracterul preoțesc, adică *caterisirea* sau luarea darului preoției; și d) lipsirea pentru totdeauna de toate drepturile unui membru al bisericii, adică *afurisirea* sau escomunicarea din șirul bisericii.

Pedepsele de sub a) și b) sunt prevăzute în regulamentul pentru procedura judecătorească în cauzele disciplinare, dar cele de sub c) și d) nu sunt prevăzute, și consistorul a trecut marginile competenței sale, aplicând aceste pedepse asupra protopresbiterului N. Măneguțiu, pentru-că consistorul nu are drept și putere nici a caracterisi sau a lipsi de caracterul preoțesc, nici a afarisi sau a lipsi pentru totdeauna pe cineva de drepturile unui membru al bisericii, a-l escomunica din biserică. Și el însuși, consistorul arhiepiscopescan, s'a făcut vinovat de ceea mai mare crimă, aplicând aceste două feluri de pedepse asupra protopresbiterului N. Măneguțiu.

„Căci este canon vechi, zice Vasilie cel mare (can. 3) ca cei căzuți din vre o treaptă, să se supue numai chipului acestuia al pedepsei. Adeva: Să se caterisească de preoție, dar să nu se aforisească, și dela biserică, și dela rugăciunea cristianilor. Pentru-că zice dumnezeiasca scriptură, nu vei pedepsi de două ori pentru unul și același păcat”. (Pidalion, tălcuirea can. 25 Apost.) „Că beneficiatul invinovat, care se osândește la pierderea oficiului său, nu se poate osândi și la scoaterea din sinul bisericii”. (Șaguna: Dreptul canonic, §. 484). Fiindcă principiul și scopul justiției bisericești, prin care aceasta se osebește de justiția civilă, este îndreptarea, nu moartea păcătoșului.

Persoanele clericale sfințite se pedepse cu lipsirea de gradul ierarhic și punerea lor în rândul creștinilor laici numai pentru oare-care crime tacativ numite în s. canoane, ear cu escomunicarea sau lipsirea de toate drepturile unui membru al bisericii, se pedepsește un preot degradat numai în cas de recidivă, sau când ar comite o nouă crimă. Și fiind acestea celea mai extreme pedepse disciplinare admise după legile bisericești, pentru crimele cele mari, sinodul ecumenic I în canonul 5 dispune „ca cei ce s'au făcut neîmpărtașiși clerici sau mireni de către Episcopul eparchiei, să se cerceteze, ca nu cumva din micșorarea de suflet, sau din vre o prigonire, sau din altfel de necuviință a Episcopului s'au lăpădat din adunare”. Căci, zice Pravila: „Căde-se judecătoria, adică Archiereului, să fie asemenea judecătoria celui drept și marelui Archiereu Domnului nostru Isus Christos: să fie tuturor milostiv, neaducător aminte de rău, ne mândros, ne farnic, ne luător de milă, drept, să nu creeze lesne fără de întrebare prepunerile și părțile și pământurile”.

Sevrișit-a păr. Măngăuțiu vre-o crimă politică ori bisericească, nu știu. Fapt e însă că consistoriul arhidieceșan a compromisat justiția bisericească, a compromisat autoritatea bisericii, ear pe sine s'a făcut de ris și de ocară înaintea lumii, aducând o sentință pe care nu-o poate executa, pentru-că „execuțiunea nu se poate ordina în obiecte criminale bisericești, decise cu degradarea condamnatului”.
Dela Pristop.

Pamfletarul apreciat cum trebuie.

„Nagyvárads” dela 17 c. scrie următoarele:

„Am amintit, pe scurt, că în Oradea-Mare a apărut o broșură, care în chip ne-

obicinuit de violent critică ori mai bine atacă rolul politic și social din trecut al lui Vasilie Mangra, ales episcop al Aradului. Broșura, care fără îndoială servește chefel taberei lui Hamsea, dușmană lui Mangra, se înțelege, nu voințe altceva decât să impedeze întărirea. Pamfletul însă, așa credem, n'are greutatea ce așteaptă autorul și desigur că nu scrisese lui Papp János vor determina subscrierea regală. Totuși, pentru-că opinia publică s'a ocupat de afacere și deoare-ce prelatul atacat, prin personalitatea sa simpatică, prin rolul său cu tact și bunătate ce a jucat aici, a căștigat întreaga considerațiune a societății oradane, trebuie să luăm notă despre broșura violentă.

„Ei bine, broșura e plină cu acușările plicticoase pe care organele lui Hamsea li-au împrăștiat în toate părțile și cari tocmai că au sunat tare, dar n'au lovit. Papp János a pus acum foitaș proaspăt peste gloanțele ușișe, ca cel puțin să rănească, să doară, chiar dacă de altfel nu și-ar ajunge scopul.

„Întâiu de toate vorbește de agităriile lui Mangra în contra statului, de conventicolul dela Nădlac, delegația Memorandumului, prietenia cu Lueger. Urmează apoi scandalul dela Arad, a cărui centru a fost Mangra (In privința aceasta Barabás Béla a declarat că dacă va trebui, va desmînți la guvern acușările exagerate). Se reproduc apoi rapoarte de ale ziarelor aradane. Nicăiri însă nici o dovadă, decumva nu e dovadă afirmarea autorului pamfletului, care spune că a văzut și el portretul (făcut în România) de martir al lui Mangra în casa unui ultraist din Beiuș. Pentru-că asta e ceva și încă ceva nou, vezi Doamne!

„Sunt apoi — zice pamfletul — și alte acțiuni în contra statului săvârșite de Mangra, nu se poate însă ocupa de ele, fiind vremea scurtă și spațiul puțin (?). Aminteste însă ca lucru de seamă, că Mangra e în mare prietenie cu Pavlovits Lubomir, trădătorul de patrie din Becicherec, că împreună nutresc ura de rassă. Nu dovedește însă cu nici o iotă nimic ce afirmă. Urmează apoi scandalul din Cluj, la descrierea căruia autorul se miră că tocmai Mangra a fost între memorandumii cel care prin istețimea sa a scăpat de procesul de presă. Nu știm dacă prin istețime se poate să scape de urmărirea justiției ungurești, recunoaștem însă, că într'adevăr, trebuie că-i foarte isteț Vasilie Mangra că n'a ajuns înaintea curții cu jurați într'un proces în care n'a fost acusat.

„Se mai înșiră apoi o sumedenie de

acusări, tot de cele cunoscute din campania în contra lui Mangra, dar pe care nu le mai amintim. Chiar și chestia cu Popa Celi-bidache a ajuns în broșură, adică acușarea magnatului Eszterházy, dar declarăm din nou: *nici o singură literă nu dovedește, ba nici măcar nu face verosimilă temei-micia vre-unei acușări. A fost deci păcat d'atăta osteneală demnă d'o cauză mai bună și desigur că din această broșură guvernul nu va lua indema să-l dea pe Mangra — călăului!*

Numitul ziar, față de afirmările unei foi litografiate din Budapesta, desminte știrea că Mangra ar fi colindat pe unde-va după protecție. De ciuci săptămânii alesul nostru episcop n'a părăsit Oradea-Mare.

Din străinătate.

Generalul André la Villefranche. Se știe, din știrile telegrafice, că șgomot au produs în presă cuvântările roșite de generalul André, ministru de război al Franței, la Villefranche, unde a presidat inaugurarea monumentului ridicat în memoria luptătorilor arondismentului, morți în războiul franco-german.

Iată un resumat al acestor cuvântări: Răspunzând, la primirea ce i-s'a făcut, președintelui tribunalului civil, generalul André a zis:

„Ministrii guvernului de acțiune republican sunt convinși că magistratura își dă seamă de importanța sarcinii pe care și-a asumat-o guvernul și de vigoarea cu care el înțelege să și o îndeplinească pentru a menține țeara în calea normală și fericită pe care Franța a mers tot-d'a-una în fruntea tuturor națiunilor”.

La ceremonia inaugurării monumentului, generalul André a roștit un discurs în care, între altele, a spus:

„Nu înțelegem să glorificăm învingerea; cunoaștem și suferim și astăzi încă consecințele. Onorăm memoria acelor cari au căzut pentru patrie. Soldatul acesta pe care-l reprezentă monumentul e acela al viitorului care va reda Franței mărirea sa materială. El datorește totul țerei pe care a jurat să o apere, îi datorește totul, chiar și sacrificiul unora dintre convingerile sale personale.

„Acest soldat al viitorului va fi răsunătorul Franței. Acestui răsunător rezervăm răsplata noastră”.

După ceremonie a avut loc un banchet presidat de ministrul de război.

Răspunzând la diferite toasturi, generalul André a apărut cu energie serviciul militar de 2 ani, care a declarat, va asigura mai bine apărarea națională ca cel de 3 ani.

Ministrul de război francez a fost foarte aplaudat când a făcut această declarație patriotică:

„Franța de odinioară avea stindardul dela Saint-Denis; astăzi nu-l mai avem, dar avem drapelul dela Belfort. Ceea ce cer cu insistență e să nu fie scos din muzeul unde e păstrat cu religiozitate decât în ziua când țeara va chema pe toți copiii săi la arme; păstrați-l, cum spuneți mai adineaori, chiar pentru a-l arăta acelor cari voesc să-l aducă omagii; păstrați-l, și să nu iese din locul unde l-ați depus cu atâta religiozitate decât ca să indice națiunii franceze că a sunat momentul marelui război și că toți franceșii trebuie să se devoteze după cum ați făcut-o pentru a menține integritatea teritoriului”.

Invățământul în Spania. Episcopul cari au asistat la congresul catolic ținut la Saint-Jacques de Compostella au adresat guvernului spaniol un raport în care combat cu vioiciune reformele învățământului pregătite de ministrul instrucțiunii publice al Spaniei.

Acest raport se ocupă și de presă care zice episcopii, atacă interesele religioase; blamează asemenia pe mai mulți ministri cari susțin presa în această campanie.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 August n. 1902.

M. Sa la manevrele flotei. Din Pola se depeșează că acolo este așteptat pe 1 Sept. M. Sa Monarchul, care va lua parte la manevrele flotei.

Durere mare simte „M. Szó” din cauză că în ziua de 20 August antiștia orășenească din Szakolca a ieșit, așa zicând demonstrativ, din biserică tocmai când orga a început să tatonze „Isten áld meg a magyart”.

Nu mai puțin e supărat numitul ziar pe Italienii din Fiume, cari prin organul „La voce del popolo” scriu înverșunat în contra serbării zilei S-tului Ștefan.

In sfirșit unii dintre eroii scandalurilor administrative din Toronto încep să-și ia pedeapsa. Astfel comisia administrativă în ședința de ieri a osândit, sub presiunea vicșpanului, la amendă de 1000 coroane pe fibriul Szávics din Antalfalva, 200 coroane amendă pe fibriul Jablonszky din

Botha, Delarey și Dewet.

Botha, Delarey și Dewet, cei mai puțini și mai glorioși dintre generali buri au scos Sâmbătă la Southampton. Ei au venit în Europa spre a strânge ajutoare pentru a îndrepta înșpăimântătoarea miserie a compatrioților lor, ruinați de război. Este aceasta singurul scop al călătoriei lor? S'au căutat altele. S'au riscat ipoteze cari, poate, au fost desmînțite atât din partea buriilor cât și din partea englezilor.

Se pare totuși foarte probabil, cu toate înfermitățile tendențioase ale unor zisre din Londra, că generali buri au vrut să se pue în raport cu delegații lor din Europa. Aceștia au fost ținți la o parte dela negocieri; nu se vor reîntoarce în țeara lor. Di Chamberlain a declarat foarte lămurit. Ori-ce s'ar fi putut zice, n'a fost nici odată ruptură între cele două fracțiuni de guvernământ bur, ceea care continua lupta pe *veldt* și ceea care primea misiunea de a veni în Europa spre a provoca o intervenire a puterilor Delegații din Vereeniging au cerut formal a spune condițiunile de pace președintelui K üger. Ei au protestat contra refuzului guvernului englez. Botha, Delarey și Dewet vor explica compatrioților lor motivele cari au dictat conduita lor. În Argilia, ei vor păstra aceea demnitate de atitudine care le-a asigurat în Africa de Sud respectul adversarilor lor. Ei au fost primiți călduros. Englezii au pus un fel de cochetărie în a serba pe acești generali, cari le-au dat atâta de lucru. A onora pe învingători, nu este aceasta într'u vâz a a glorifica pe învingători? Dar, nici Dewet, nici Delarey, nici Botha. nu

sunt învingători. Ei au cedat fometei și necesității de a salva rasa lor amenințată de nimicire, ear nu forței armelor.

Louis Botha, generalisimul armatelor buri, era în ajunul războiului, un bogat proprietar din districtul de Vryheid, pe hotarele Natal-ului. Ca fizic: un colos înalt de șase picioare. În ochii săi albaștri se citește bunătatea și energia. Dela începutul operațiilor, Botha este în primul plan. Ajutorul lui Joubert, care este deja paralizat de boală în urma căreia n'a întârziat să moară, Botha dirige invasiunea Natal-ului și victoria dela Ladysmith. El este acela care comandă la Colenso, la Spion-Kop și la Vaal-Krantz, aceste trei lupte mari, unde toată încapăținarea curajoasă a lui Buller nu poate triumfa de geniul defensiv al adversarilor săi. Lordul Roberts a luat ofensiva în Orange; trebuie ridicat asediul din Ladysmith. Louis Botha comandă retragerea, reorganizează comandurile demoralizate și oprește, în capul unui pumn de oameni, mersul armatei engleze din Natal. Imposibil de a apăra Pretoria cu câte-va mii de soldați. Generalul bur se retrage în districtele muntoase dela Sud-Est al Transvaalului. Aci este locul său natal. Acolo el rezistă eforturilor lui French, lui Smith Dewien, lui Bullock lui Blood. În Septembrie 1901, el execută un raid u-tezător în Natal. Se crede impresurat. Scapă, spre a nimici coloana Benson pe malurile lacului Chrissie. Lordul Kitchener lansează contra sa 12 coloane sub comanda lui Bruce Hamilton; acoperă țeara de blockhaus. Botha scapă mereu și să luptă până în ultimul moment.

Christian Dewet, cel mai celebru din

tre șefi buri, este un orangist. El e în vârstă de vre o 50 de ani, voinic, uscățiv. El e tăcut, inflexibil asupra disciplinei: este omul mașilor lovituri, al întreprinderilor îndrăznețe tipul așa numiților guerillero. El joacă un rol foarte șters la începutul războiului. Face parte din comandos cari au invadat centrul coloniei Cap și învinge pe generalul Gatacre la Stormberg. Când Cronje este înconjurat la Paardeberg, Dewet îi vine grabnic în ajutor. Nu reușește însă. Este respins la Driefontein, încercând să acopere Bloemfontein-ul. Nu va întârzia a-și lua revanșa.

Lordul Roberts abia e de trei săptămâni în capitala statului Liber, când De Wet bate chiar la porțile orașului Bloemfontein la Sannahs-Post, trupele generalului Colville. Aceștea trebuiau, pentru nenorocirea lor, să-l regăsească cu o lună mai târziu, la Lindley. Nouă luptă, nouă victorie. De Wet executa atunci un raid fantastic. Pleacă din centrul Orangeului, se urcă spre Nord, trece prin Vaal, înaintează la 150 kilometri spre apa la Iohannesburg, înconjoară Pretoria pe care o amenință un moment, și să duce să-și jurnă pe Botha în districtul Carolina. Se înapoiază, reintră în Orange, străbate tot Statul liber și intră în colona Capului. În Decembrie 1900. Lașă acolo cea mai mare parte din trupele sale. În capul cătorva călărești, el se reurcă până la Nordul Orange lui. Timp de câte-va luni, nu dă șeme de viață. Englezii îl declară nebuc. În Iunie 1901, De Wet se aruncă asupra coloanei Boatsor. Se repede pe urmă în Natal și străbate până la Pietermaritzburg. La 25 Decembrie 1901, el surprindea un campament englez. Prins neîncetat, în tot deauna în ajun

de a fi făcut prizonier, după deșele britanice, De Wet a avut succes, în împregiurările cele mai grele, prin îndrăzneala și hotărârea sa.

Delarey este poate șeful bur care a aplicat Englezilor cele mai multe învingeri și cele mai sângeroase. El este cu mult mai în vîrstă decât Botha și De Wet. Acest brav soldat are aparența unui tiran. În Octombrie 1899, el comandă contingentul transvaalian care conlucrează cu Cronje la asediul din Kimberley. Delarey este însărcinat de a opri ofensiva lordului Methuen. Respins la Belmont, el ține victoria la Modder-River, când netușeala panică a unui comando orangist o schimbă în înfrângere. Dar aceasta nu este decât o amănare. Câte-va zile mai târziu, Garda Neagră a generalului Wanchope este distrusă lângă ređutele din Maggersfontein.

Delarey scapă de desastul din Paardeberg printr'o mesteșugită retragere. Englezii vor auzi vorbindu-se de el, și mai ales lordul Methuen, adversarul său constant și tot deauna nenorocit. Câmpul favorit de bătae al lui Delarey este Magaliesberg. Această regiune accidentată din Transvaal. Dar el înaintează și până la Natal și Orange. E nevoie să citim numărurile sale fapte de arme? Ele sunt: bătălia sîngeroasă și îndecisă din Hartbeetsfontein, Nooitgedacht, cele două victorii din Vlakfontein, înfrângerea colonelilor Von Donop, Klerksdorp și în fine Twasfontein, unde lordul Methuen este făcut prizonier. Aceasta este ultima faptă strălucită a războiului. Ea este la activul lui Delarey, ca și cea dintâia, Maggersfontein.

(„Cons.”)

Panciova și la *perderea oficiului pe vestitul Kajtar, fibirau în Alibunar.*

Printul moștenitor al Germaniei va lua parte la manevrele din Ungaria. Spre acest scop va sosi, peste Viena, în patria noastră, unde va sta la castelul din Savar și va privi manevrele ce se vor face până în ziua de 17 Septembrie. În Viena va fi primit la gară de chiar M. Sa Monarhul.

Teoria asigurărilor asupra vieții este titlul unei cărți de 144 pag. scrisă de Ioan I. Lapidatu, unul dintre distinși noștri tineri cari au cercetat în anul din urmă universitatea din Budapesta. Opera e scrisă cu deosebită competență și face cinste autorului. Noi îl felicităm cu căldură.

Ear răcaz. Zecile maghiare, cari mai zilele trecute erau supărate rău că în ziua de S. Ștefan la Agram a fost băjocorit tricolorul maghiar, acum se răpustă cu aceeași indignare împotriva locotenentului de honoară Türk din Agram, care într'un loc public, auzind pe cine va vorbind urgureste, i-a strigat în gura mare: „Afară de aici, căne maghiar! ... Croștii din saia au aplaudat atunci oare niște ofițeri dela armata comună er fi aplaudat și ei. Croștii s'a întors însă spre ei și li-a strigat și lor tot felul de insulte și băjocuri. Incidentul va avea, probabil, urmări grave.

Rectificare. În numărul 144 al foilor noastre în foiletonul „*În ziua unei lupte*” la ultimul pasaj străcurându-se unele greșeli, reproducem pasajul întreg:

„Cu încetul sosește seara, cu umbră sa. În interiorul rindurilor de copaci suspină în tăcere un murmur vijăitor și dănos ca și vocea durerii și a compătimirii prin tot parcul. Și va fi noapte, noapte întunecoasă și fioroasă!”

Perchiziții și confiscări. Judele investigator din M. Radna, dl P. Popovici, a făcut perchizițiile la d-nii George Pleș, în vâștor în Bêrzava și Teodor Stefan, dela cari au confiscat breșura „*Dar de Paști*” ce primiseră dela S. Biiu. Aceiași jude de instrucție a pornit acum spre Soborșin, să facă alte perchiziții.

Foc mare în Budapesta. Știri sosite azi-noapte spun că în Budapesta a izbucnit un foc mare. A ars casa Orlay. Era asigurată pe jumătate milion.

Schylok în Oradia. Din Oradia se scrie că usurerul Fűöp Izák a ajuns pe mâna justiției. S'au găsit adică probe, că dădea bani pe dobândă colosală și a renerocit o mulțime de oameni. Îndesebi i-au eșezut în mână minori bogăți, caror le împrumutau pe cambiu, scotind 300—500%.

Severuțul taichii mulțumește. Dl Boksán Szever triaite o scrisoare de mulțumită celor ce l'au laudat pentru elomnia rosiată în congregație la adresa Românilor că au defraudat fondul lanou.

Înfărășirea d-sale o simț apretia după meritul ei, dar însinșarea păcătoasă la adresa celor aleși ai poporului și clerului nostru — să o facă numindu-se român, fiind un abuz de acest nume, nu merică nici atențiunea celor conștii ca români și patrioți; nu după receta d-lui Boksán et. comp., ci domniei de binele și cinstea poporului ai cărui fi sunt.

Bibliografie. Episcopul P. P. Aron și Dionisia Novacovici sau istoria Românilor transilvăneni dela 1761 până la 1764 de Dr. Augustin Bunea canonic metropolitan. Cu 250 documente române, maghiare, latine, franceze, italiene și germane, publicate în întregime ori în extras.

Prețul 4 cor 50 de fil. — Buj 1902. p. 498.

Cartea este o excelentă lucrare a distinsului nostru istoriograf. Vom reveni asupra ei.

Mascagni — destituit. Se scrie din Pesaro, că consiliul conservatorului de muzică de acolo a decis să destitue pe Mascagni din funcția de director din cauza temperamentului său nesuferit (?)

Reîntoarcerea în patrie a lui Cronje. O scurtă telegramă vestește, că între cei 999 Buri cari au plecat mai zilele trecute din insula Sta Elena în patrie, este și marele general Cronje cu soția. Peste câteva zile el va și sosi în patria subjugată, pentru a cărei independență a luptat însă cu bravură ne mai pomenită, fiind pe loc la Paarberg,

cu 3 miț de luptători marea armată de 50.000 a lui Roberts.

O scrisoare a președintelui Krüger. Președintele Krüger a trimis d-nei Lucas Meyer, cu prilegiul morții soțului său, o lungă scrisoare de condolență: „Mă gândesc cu emoțiune, serie dînsul, la numărtoarele servicii așese de soțul vostru poporul și țerei sale. Ele nu vor fi uitate nici de noi aci, nici în scampa Africă-de-Sud. Vieța noastră e scurtă, ea trece ca o floare de câmp. Poate vă e penibil să spaneți în acest moment: „Domnul mi l'a dat, Domnul mi l'a luat, fie numele Domnului binecuvântat”. Și cu toate acestea, într'o astfel de resemnare trebuie să și găsim un refugiu mângâierea voastră și curajul vostru. În timpul din urmă în mai multe rinduri aceste cuvinte mi-au fost un sprigiu și o mângâiere în suferințele mele”.

Peste ocean cu luntrea. Căpitanul Newman Wakins cu feciorul său de șese-spre-zece ani au trecut peste mare cu o luntre de def-spre-zece metri lungă, provăzută cu un aparat motoric. La 9 Iulie a plecat din New-York și la 14 August sosi la Palmout, în Anglia. Despre acest voiaj căpitanul povestește următoarele: Până am făcut calea de opt sute de miluri, nu ni s'a întâmpnat nimic și n'am avut nici o cauză de cămăță. Într'o Duminică însă erupse un vifor groaznic, așa în căt am fost siliți să răsănam în cabin. Viforul ne-a abătut dela ținta carei noastre, într'o direcție spre nord. Ancora (măța de fer) ni s'a rupt și astfel am fost lăsați pe voia valurilor. Am avut cătva zile grele cu vreme viforoasă. O lăță ajunsăram în apropiere nemijlocită de un vapor și puțin ni-a lipsit, de să ne ciocnim cu el. Cel mai mare răcaz ni a cauzat însă, că în viforul mare s'a rupt lăcatu de pe buțile cu petroleu și fluidul s'a vârsat pe podolele cabinului. Eram aproape enervat de obosala călătorie și a repărării rezervorului de petroleu, când întimpinărăm câți va pescari, cari ne-au spus, că numai de 90 de miluri e calea ce ne desparte de insulele Scilly. Călătoria de aci în colo până în Anglia o făcărăm în deplină pace.

Necrolog. Primim următoarele: Subscrisul cu inima frântă de durere, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcutilor că iubitul nostru fiu, frate și cumnat *Emiliu Leucuța*, învâștor gr. or. rom. în urma unui morb îndelungat a încetat dia viață la 21 August st. n. a. c. la 12 oare din noapte, în anul 27 al vieții. Rămășițele pământești ale defunctului să vor așeza spre vecinica odihnă în 23 August st. n. a. c. înainte de amezai la oarele 10 după ritul bis. gr. or. române. Fie-l țărina ușoară și memoria binecuvântată! Simand, la 22 August st. n. 1902. Maximilian Leucuța și soția. Maria Popovici, ca părinte. Ștefan, Ioan, Luiza, Teodor, Maria, ca frați. Ersilia Rațiu și Elena Trăilescu, ca cumnate.

Țarul amenințat. În Rusia a produs impresie penibilă faptul că Țarul a găsit pe masa sa de scris o epistolă dela „Comitetul revoluționar rusesc”. Într'nsa i-se spune că nu a fost încă ostindit la moarte de comitetul central. Il invită să introducă însă constituționalismul și legi liberale. În caz contrar va fi omorât. Țarul a chemat la sine pe ministrul de interne Plevha, cărui i-a imputat că nu-i destul de vigilant, deși are 10 milioane la dispoziție pentru poliția secretă. E de însemnat apoi, că la ultimul consiliu de ministri a luat parte și marele duce Constantin, care tocmai pentru liberalismul său fusese exilat din capitală la o moșie a sa îndepărtată.

Petrețeri. Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș „*Andreiana*” arangează din incidentul ținerii adunării generale cercuale a „Asociațiunei” din desp. Sebeș *producțiune teatrală* Joi, 15/28 August 1902 ziua de sf. Marie în pavilionul dela „Hotel Central” în Sebeșul-săseș. Cassa se deschide la 7 ore ear' începutul precis la 8 ore seara. Prețul intrării de persoană: Locul I. 1 cor. 40 fil.; locul II. 1 cor. 20 fil.; locul III. 1 cor.; locul de stat 80 fil. Venitul curat e destinat în favorul „fondului pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de meseriași”. Biletele sunt numerisate și se află spre vânzare în prăvălia dlui V. Săbăduș și șeara la cassă.

Program: I. Nobila cerșitoare, comedie într'un act de V. Alexandri.

II. Harța rzeșul, operetă comică într'un act de V. Alexandri. După producțiune urmează dans.

— Invitare la *producțiunea teatrală* se va aranja în ziua de Sf. Maria 15/28 August 1902 în Hotelul „Central” din Brad. Venitul e destinat pentru masa studenților dela gimnasiul rom. gr.-or. din Brad. Intrarea: Locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 fileri., Parter 1 coronă. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara precis. Bilete de intrare la dl Cornel T. Albu stud. în drept și seara la cassa. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită. Program: „*Castadiva*”. Piesă în patru acte, de Haralamb G. Lecca. După producțiune dans.

— Reuniunea română de cântări și muzică din Recița-mont. și Reuniunea rom. de cânt. și muzică a plugariilor din Recița-rom. invită la *concertul* ce se va da Duminică, la 24 August st. n. în sala hotelului Klemens cu concursul d-nei Irena de Vladaia, primadona dela opera din București, al d-lui Géza Fezler și al d-lui Gr. Savu, artist dram., cu un program variat. Prețurile: Ior. I. 2 cor., loc. II. 1 cor. 60 fil., loc. III. 1 cor. 20 fil., loc. de stat 80 fil. Venitul curat e destinat pentru ambele Reuniuni de cântări și muzică. Inceputul la oarele 8 $\frac{1}{2}$ seara. Bilete de intrare se pot procura dela dl A. Weiss și seara la cassă.

Papa — despre sine. E datina la curtea papală, să se facă în tot anul — medalia comemorativa în onoarea Pressfinței Sale a pontificelui; pe o parte cu icoana sântului Petru, pe de altă parte cu portretul în relief al papei.

Estimp un *Bianchi* a fost încredințat cu efectuarea monedei. Artistul desemnase pe papa fără țara și cu evidentele semne ale bătrâneții. Fiind însă aceea monedă arătată, căd o privi sântul părinte, cam cu indignațiune strigă:

„Apoi atât de bătrân și urt, doar totuși nu sunt!” Și remase în credința aceasta, încât artistul fu siliit să facă pentru medalia — alt model.

Convocare. Societatea pentru crearea unui fond de teatru național român își va ținea adunarea sa generală din est an în orașul *Bistrița*, în zilele de Duminică și Lună, 25 și 26 August v. (7 și 8 Sept. n.) 1902. Invităm la această adunare generală a Societății pentru crearea unui fond de teatru național român pe toți membrii fondatorii, ordinari și ajutători ai acestei Societăți, precum și pe toți binevoitorii ei și spriginitorii culturale românești. La această adunare generală, conform §-ului 21 din statute, se va decide asupra măsurilor de luat în vederea înființării teatrului național român. Din ședința comitetului ținută în Brașov, 8/21 Iulie 1902. *Iosif Vulcan*, președinte; *Dr. Iosif Blaga*, secretar.

Porter Vilmoș în șeole. La începutul lunii viitoare — cum se știe — se începe noul an școlar și cu învoirea lui pentru ultima oară respiră „sezonul mort”, care timp de două luni într'un vis lin a legănat circulația orașului nostru. Trenurile cu grămadă duc acasă publicul de pe la băi; familiile din provinciă își aduc copiii școlari în orașul nostru, pentru-ca să-i provadă cu cele trebuitoare. Cu un cuvânt, dela 1-a Septembrie așteptăm vieța nouă, circulație vie și pretutindeni, încotro primim, întâlnim pregătiri zdravene. Îndesebi lucrează în anul acesta cu mare aparat marea prăvălie a lui Porter Vilmos din *piața Libertății*, care cu prilegiul înscrierilor școlare a arangiat o adevărată *expoziție pentru ținerime* în despărțimintele spațioase ale prăvăliei sale. Poftim și cetiți în numărul nostru de azi *anunțul de o jumătate pagină*, care e instructiv și din acel punct de vedere, *cât de felurite* articole pot fi concentrate, într'unite într'o prăvălie. De sigur, Porter ușor poate să se lupte cu această sarcină, fiindcă în țara întregă nu cunoaștem în provinciă *asemenea prăvălie* (bazar), care să dispună de localități atât de înșpătoare și atât de practic arangiate.

FELURIMI.

Celebrități — diforme. Un profesor dela universitatea din Paris a scris un articol lung despre împrejurarea, că natura referitor la calitățile distinte sufletești, cu cât dăruiește pe oamenii celebri, face par'că un fel de economisire în ce privește forma exterioră a oamenilor mari. E drept că o mare parte a oamenilor celebri au dispus și de-o deosebită frumșeță, dar cel mai mulți au fost de-o formă nepretențioasă și fără expresiune, mulți au fot de tot urți și nu e mic numărul acelor cari au fost chiar schilavi. *Milton* a fost orb, *Pope* cocosat, *Swift* atât de urt să te sparii de el, *Shakespeare* și *Byron* au schiopătat, *Sch.* la piciorul drept, *Buyron* la cel stâng. *Hume* a fost de-o formă teribilă. *Gibon* avea oasele dela obraz atât de mari, încât nasul în proporție — dispărea. Se scrie despre dînsul că unei femei când i-sa prezentat i-se făcu rău privindu-l. Dl profesor care adunase aceste date, probabil, n'o fi nici el — vre-un *Adonis*.

ULTIME ȘTIRI.

Bruxella, 23 August. Generalii buri De-Wet, Delarey și Botha au sosit aici pentru a participa la înmormentarea lui Mayer, fruntașul bur care venise în Europa să și caute de sănătate, dar a murit înspre dolul tuturor Burilor. Generalilor buri pretutindeni pe unde au trecut, de când au fost primiți zilele trecute de regele *Edvard*, atât pe teritor englez, mai ales în Londra, cât și în Olanda și aici, li-s'au făcut primire entusiastă.

Berlin, 23 August. La 26 August trecând prin Elveția, regele Italiei va sosi aici spre a visita curtea imperială. S'au luat măsurii întinse de asigurare contra anarhiștilor.

Paris, 23 August. În cercuri bineinformate se asigură că regele Italiei va visita la iarnă pe presidential Loubet. Il va însoți regina și ministrul Zanardelli și Prinetti.

Viena, 23 August. Ert nainte de amiază s'a început consiliul comun de ministri. Din partea maghiară au participat Széll, Lukács, Darányi și Láng. Din parte austriacă Dr. Körber, Böhm, Call și Giovanelli.

După amezai s'au întrunit apoi referenții speciali ai diferitelor ministere.

Conferențele se vor urma și azi. Ert după amezai ministri au discutat asupra pactului până seara la opt ore; au participat la discuție și referenții.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Tinăr român

bine situat cu un venit anual deocamdată 2000 cor., care însă cu timpul se arcă, do-rește a face cunoștința unei d-șoare române, eventual a unei văduve tinere cu dotă (zestre) de 6—8000 fl. Scrisorile însoțite cu fotografie au a se adresa administrației ziarului „*Tribuna Poporului*” sub inițialele „C. N.” Să asigură cea mai mare discreție. 830 1—8

Se caută

O econoamă

care să conducă casa unui proprietar văduv, trecut peste vârsta de 60 ani, om singur.

Reflectanta are să fie femeie văduvă, fără copil, lucrătoare, vârsată în toate afacerile și lucrările casnice, solidă și de încredere, trecută peste etatea de 45 ani.

A se adresa către Administrația acestor fot. 821 4—6

Intr'o bună familie română în Sibiu se primesc

BĂIEȚI sau FETIȚE

din provinci, cari urmează la școală. Pe lângă limba germană și română se poate învăța și pianul.

Doritorii au a se adresa Administrației noastre. 808 10—10

Cu Ia Septembrie

tinerimea din nou se adună la școle?

Cu privilegiul inscrierilor eu în fiecare an fac mare vânzare. În anul acesta însă — în urma îmbogățirii prăvăliei mele — contez la o circulație și mai mare, și din considerațiunea acésta mi-am provăzut prăvălia **atât de bogat și cu atâția articoli**, încât citez s'o spun, că nici în capitală nu se poate presta mai mult.

Trebuințele tinerimei școlare:

Pentru băieți:			Pentru fete:				
Ghete	cu gumă	Cravate	Ciorapi patent	Ghete	cu gumă	Camisoane	Umbreluțe
	de incopelat	Camisoane	Legători de ciorapi		de incopelat	Șorțe	Ciorapi patent
	de Bergsteig	Umbrele	Brăuri pentru turiști		de Bergsteig	Haine de desubt	Legători de ciorapi
	Pălării, căciuli	Haine de desubt trico	Mănuși		Pălării	Umbrele	Mănuși etc.
Cămeși gulere		Botoni pentru cămeși etc.					

Pentru școlari peste tot:

Traiste pentru școlari, table pentru cărți și musicalii, cureluțe pentru pachetarea cărților, notis-uri, calimare, tocuri pentru penițe, bricege, portofeluri, hârtie de epistole, perii de haine și pentru păr, peptene, săpunuri, burete (sponghii), perii de dinți, kalodon, mănuși de frotat, ștergare, kofere de mână și pentru călătorii, traiste pentru copii din asile și numeroase alte articole.

Atențiunea deosebită. Traiste pentru școlari în cel mai mare asortiment. Escelente străiți de pânză și de piele.

Prețuri ieftine din cale afară în toată privința.

Cu deosebită stimă

Prăvălia Porter Vilmos, Arad, Piața-Libertății.

Dup'o odichnă întăritoare de două luni, copiii noștri din nou s'apucă de muncă serioasă. Băncile școlare se umplu érași de tinerimea vieaie și-și vede de lucrul său o întregă ceată de școlari a căror creștere și fericire sunt gândul nostru de căpetenie. Pe părinți îi așteaptă acum mulțime de cheltuieli. Haine noi, ghete, mulțime de cărți școlare, traiste pentru cărți, didactru și — numai Dumnezeu mai știe, câte și mai câte cheltuieli... Jertfim bucuroși pentru copiii noștri; însă fiecare părinte caută, întru cât se poate, să-și imputineze sarcinile. Și aceasta mai pre sus de toate o putem face prin cumpărări ieftine! Marele bazar al lui Porter Vilmos din piața „Szabadság“ e cunoscut de un atare isvor, care în sezonul cheltuielilor mari face părinților bune servicii prin ieftinătatea sa. Pentru acest scop se recomandă numita prăvălie cu adausul, că fiecare cumpărător poate avé de-acolo și un portret în mărime naturală.

In atențiunea proprietarilor de pământ!

„Intreprinderii de Credit-Hipotecar Eliberarea pământului de greunamânt“

este titlul unui institut, ce s'a înființat cu scopul de a da ocaziune proprietarilor de pământuri, se poată ajunge la împrumuturi ieftine și pe lângă condițiunile cele mai favorabile. — Acest institut dă împrumuturi pe pământuri ori și unde. — Interesele cu amortisarea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile mici numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit și de neprețuit este că cu încetarea din vieață a debitorului, suma împrumutată se șterge de pământul hipotecat, ear' ratele plătite în amortisarea capitalului se restituiesc numai decât în bani gata.

Cu modalitatea împrumuturilor acestora, proprietarul unui pământ ajunge la bani ieftini și este sigur că ori și când ar înceta din vieață pământul rămâne liber de greunamânt, ear' erezii mai capătă și bani gata.

Recomandăm tuturor acelor proprietari de pământuri cari au lipsă de bani să se folosească de favorul acesta.

Pe pământuri cari sunt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturi, plătindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cereri de împrumuturi se recere copia cărților funduare și foaia catastrală.

Prospecte detaliate cu informațiunile necesare se trimit la cerere, pre lângă trimiterea de mărci postale în valoare de una coroană pentru porto postal.

Cererile sunt a se adresa la:

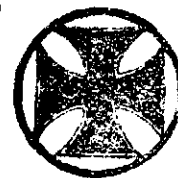
Representanța

814 6-10

„Eliberarea pământului de greunamânt.
Intreprindere de Credit-Hipotecar“
în Sibiu (N.-Szeben) strada Bruckenthal 36.

Cruce dublă electro-magnetică vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagră ischias, udului în pat, influinza, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inusierea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afliătoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

624 -100

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locuri de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.